

Verksamhetsberättelse 2019

Dalarnas Hemslöjdsförbund

DALARNAS
HEMSLÖJDS
FÖRBUND

Bilder framsida:

Verktyg med färgglada skaft av Ulrika Eckhardt från Täljfest på Sätergläntan. Trasmattsväv i vävstol med detalj av trasrya, från fortbildningen på Sätergläntan.

Bilder baksidan:

Clara Dackenbergers kurs i figurtäljning på Täljfest, Till-sammansbroderi från sommarutställningen med Tunatapeten, Konsulenterna drar granrötter på fortbildningen om Korgar i Sörmland, Skyltfönstret på Dalarnas Hemslöjd i samband med Dalasläppet av Påsöm och Tvåändsstickning.

Samtliga fotografier är tagna av Kattis Karlsson Nordqvist om inte annat anges

INNEHÅLL

Sammanfattning	sid.4
Detta är vi	sid.5
Fakta	sid.6
Barn och Unga	sid.8-9
Inkluderande kultur och folkbildning	sid.10-14
Kreativa och kulturella näringar	sid.15-16
De globala målen och Agenda 2030/hållbarhet	sid.17
Immateriellt kulturarv	sid.18-19
Övrig verksamhet	sid.20-21
Digitala satsningar	sid.22
Kommunerna—våra aktiviteter i ett urval	sid.23
Medlemsföreningar	sid.24
Verksamhet i föreningarna	sid.25-27

SAMMANFATTNING 2019

År 2019 startades med premiärvisning av Tunatapeten på "Folk och kultur" i Eskilstuna. Under året visade vi sen Tunatapeten på Borlänge bibliotek och på Handmade issues i Stockholm. Berättelserna och detaljerna har berört och inspirerat.

I och med starten av 2019 har vi gått in i en ny Kultur och bildningsplan – Dalarnas Regionala Kultur och Bildningsplan 2019-2022 - där vårt största utvecklingsområde handlar om det immateriella kulturarvet. För att definiera arbetet med det immateriella kulturarvet har vi deltagit på en del seminarium, jobbat praktiskt i en del fall samt planerat tillsammans med andra aktörer.

Under året har vi haft två slöjdhandledarutbildningar för handledarna på SlöjdLab, en på våren och en på hösten. Så nu finns drygt 30 utbildade SlöjdLab-handledare i Borlänge.

För barn och unga har vi under året förmedlat slöjdare till Skapande skola samt haft slöjdläger i Finnbacka och slöjdworkshop på ETHNO i Rättvik.

Som inspiration för slöjdare och som folkbildning har vi under året arrangerat olika inspirationstillfällen/kurser - **"Kråkfötter, gladränder och kråksparkar"**, **"Konsten att hitta på - Designprocess för slöjd!** och **"Sy en Tria"**. **Från hösten arrangerade vi "Slöjdhäng på Kulturhuset tio14" i Falun, varannan onsdag.**

Höstterminen inleddes med en härlig helg på Sätergläntan då vi tillsammans med Sätergläntan arrangerade Täljfest. Handledare från Europa, USA och Sverige och deltagare från flera länder, täljde, yxade, spräckte och formade träbitar i alla möjliga former.

Konsulenterna har under hösten besökt flera av medlemsföreningarnas styrelser för att diskutera behov och möjligheter.

I oktober genomförde styrelse och konsulenter en dialogdag på Sätergläntan där vi arbetade med organisation, marknadsföring, stadgar, huvudmannskapet för konsulentverksamheten, hållbar utveckling, verksamhetsutveckling, behovet av nya lokaler mm. Styrelsen har sedan arbetat med att följa upp resultatet av dagen.

Under året har vi regelbundet träffat våra hemslöjdsbutiker och i november hade vi Dalaboksläpp på häftena Tvåändssticket och Påsöm från Hemslöjdens förlag med författarna Karin Kahlund och Anna-Karin Jobs Arnberg. Kopplat till häftena fanns en liten utställning som sen turnerade till våra butiker i Dalarna.

Lagom till jul visade vi utställningen 7 kg järn på Gruvans Konsthall i Falun där vi samverkat med grannlänerna och där arbeten av 9 smeder (3 från varje län) presenteras.

I samverkan med våra kollegor i "Tvärsgruppen" har vi inlett ett samarbete kring hållbarhet och Agenda 2030 – "Slöjd Håller", som under 2020 kommer att presenteras gemensamt men med olika innehåll.

Som en del av den digitala utvecklingen fick föreningen för Sveriges hemslöjdskonsulenter stöd från Kulturrådet för att utveckla hemslöjdskonsulenternas gemensamma webbsidor där textilkonsulenterna medverkar som projektledare.

Före jul sände vi ut ett förslag till nya stadgar till våra medlemsorganisationer på remiss. Efter några ändringar kommer förslaget att läggas fram till årsmötet

Årets resultat enligt årsredovisningen för Dalarnas Hemslöjdsförbund uppgår till 107 701kr vilket föreslås balanseras i ny räkning.

För 2020 ser vi fram emot att jobba vidare med det immateriella kulturarvet och slöjd som ett hållbart alternativ och så allt annat som hör till Hemslöjden såklart. Vi ses i slöjden!

Björn Grünewald

Fredrik Eriksson

Kattis Karlsson Nordqvist

Ordförande DHF

Länshemslöjdskonsulent, hårdslöjd

Länshemslöjdskonsulent, textil

DETTA ÄR VI

”VI TILLVARATAR, UTVECKLAR OCH FÖRNYAR SLÖJDEN SOM KULTUR OCH NÄRING”

Dalarnas Hemslöjdsförbund (DHF) har ett regionalt uppdrag - Främjande av Hemslöjd. DHF är en ideell paraplyorganisation för hemslöjden i Dalarna. Förbundet är en fristående organisation och ingår i samverkansmodellen. Dalarnas Hemslöjdsförbund uppbär verksamhetsbidrag genom Region Dalarna. Utgångspunkten för verksamhetsbidraget är de nationella kulturpolitiska målen och Dalarnas regionala kultur- och bildningsplan 2019-2022.

<https://www.regiondalarna.se/contentassets/e2b54b6001fb44d79a992e6c35a0aa05/kultur-och-bildningsplan-2019-2022.pdf>

DALARNAS HEMSLÖJDSFÖRBUND är arbetsgivare åt två hemslöjds konsulenter vars verksamhet omfattar områdena kulturarv, kunskapsförmedling och näring. Målgrupper är slöjdare/hantverkare, pedagoger, föreningar, besöksnäringen och den slöjdintresserade allmänheten. Barn och unga utgör en prioriterad målgrupp. Genom att upplysa om slöjdens kunskaper och naturliga material kan hemslöjdsförbundet bidra till att öka medvetenheten om en hållbar utveckling av samhället. Hållbarhet och mångfald ska genomsyra alla led inom hemslöjdens verksamhetsområden.

Förbundet har till ändamål *att* verka för en livskraftig utveckling av slöjden i Dalarna. *att* öka kännedomen om dess verksamhet och syften, ta tillvara det tekniska kunnandet inom de slöjdarter som förekommer i Dalarna, samt *att* främja nyskapande insatser på slöjdens område. *Dessutom* vara rådgivnings- och samarbetsorgan för länets hemslöjdsföreningar och för den av Staten och Regionen stödda konsulentverksamheten, samt *att* verka för samarbete med andra organisationer med intresse för förbundets verksamhet.

ÖVERGRIPANDE INSATSOMRÅDEN

Av kultur- och bildningsplanens åtta övergripande insatsområden ska Dalarnas hemslöjdsförbund särskilt:

- stärka kreativa och kulturella näringar inom hemslöjdsområdet
- öka hemslöjdens bidrag till ett hälsofrämjande arbete
- ta till vara digitaliseringens möjligheter inom hemslöjdsområdet
- bidra aktivt till Region Dalarnas process att säkerställa hemslöjdens styrka och utveckling i länet

UTVECKLINGSMÖJLIGHETER FÖR HEMSLÖJDSOMRÅDET:

Att verka för bevarandet av slöjdens immateriella kulturarv genom att:

- bidra till en hög nivå på de slöjdutbildningar som finns i länet
- arbeta med dokumentation och tillgängliggörande
- bidra till regional samordning och nätverk för att tillse tillgången på material och utrustning samt möjliggöra fördjupning och forskning inom hantverk och slöjd

Vad är hemslöjd?

Rötterna till hemslöjd finns i självhushållnings samhället där den också hämtar inspiration. Slöjdade föremål är präglade av handens arbete och kunskap om material och teknik. Inom hemslöjd används traditionellt naturen som materialkälla, men även återbruk är vanligt. Hemslöjd är en förening av nutid och tradition, lokal särprägel och slöjdarens skaparlust.

FAKTA

- 2 tillsvidareanställda hemslöjdskonsulenter
- 1 lokalvårdare
- Hemslöjdsbutiker - 7 st
- Medlemsföreningar - 13 st
- Antal medlemmar i de ideella föreningarna 1256 st. (1251 st år 2018)
- Digitala medier - Facebook och Instagram, digitala nyheter via e-post till medlemmar, Digitalt museum, hemsidan hemslojden.org
- Publik verksamhet - kursverksamhet, föredrag, utställningar, nätverksträffar, workshops, redaktionellt material
- Vi handhar och utdelar årligen stipendierna ”Stipendium i Slöjd och Hantverk” samt ”Linstipendiet ” från Hilda Tillquist linvävarfond
- Vi har under året haft aktiviteter i 8 kommuner.
- Styrelseposter - styrelsemedlem i Föreningen för Sveriges Hemslöjdskonsulenter samt i Svensk Form Dalarna.
- Deltagit i styrgruppen för Landstinget Dalarnas projekt Arkitektur, Form, Design.
- DHF ingår i Region Dalarnas samverkansmodell och erhåller årligen ekonomiskt stöd.

Kansli :

Magasinsgatan 7A, 791 27 FALUN

Hemslöjden

Dalarnas Hemslöjdsförbund (DHF)

Styrelsen:

Styrelsen är arbetsgivare för hemslöjdskonsulenterna och har ansvar för förbundets ekonomi samt att verksamheten följer de riktlinjer och villkor som finns för uppbärande av verksamhetsbidrag,

Arbetsutskott :

Björn Grünewald, Per Erik Kaj och Märta Kallur

Styrelsemöten 2019:

Förbundets styrelse har sammanträtt

21 feb, 8 maj, 10 sept, 27 nov

Förbundets Arbetsutskott har träffats

8 maj, 29 aug, 8 nov.

Ordförandemöte:

Björn Grünewald har deltagit på SHR's ordförandemöte i Stockholm i april. Samt på SHR's föreningsstämmor i Landskrona och Stockholm.

Övriga möten för styrelsen:

Per-Erik Kaj har deltagit på SHR's föreningsstämma i Landskrona samt på kunskapsseminarium om att synliggöra deltagarkultur på NFH i Stockholm och på Regionala utvecklingsförvaltningens seminarium - Hur fördjupar vi samarbetet med högre utbildning och forskning? Anna Hagland har haft möte med Kulturhuset tio14 angående lokaler.

Framtidsdag för DHF:

15 oktober arrangerades en egen dag för Dalarnas Hemslöjdsförbund. Under en dag samlades styrelsen på Sätergläntan för att tillsammans prata om stadgar, organisation, lokaler, huvudmannaskap och verksamhet.

Årsmötet 2019:

Hölls onsdag 27 mars i CTh Ericsons gamla hattfabrik i Borlänge. Vid stämman utdelades Dalarnas Hemslöjdsföreningars slöjdarstipendium till Hårkullornas förening i Våmhus, Hilda Tillquist Linstipendium delades ut till Rämshyttans vävstugeförening. Efter förhandlingar och fika berättade Gösta Jansson från CTHs vänförening om den gamla hattfabriken. En trappa upp visades verksamheten på Alice Lund Textilier.

Anslutning till riksorganisationen Hemslöjden:

DHF är medlem i Svenska Hemslöjdsföreningarnas riksförbund (SHR = Hemslöjden) Till organisationen finns följande verksamheter knutna, Sätergläntan Institutet för slöjd och hantverk, Tidningen Hemslöjd samt Hemslöjdens förlag.

IDEA:

DHF är ansluten till arbetsgivareförbundet IDEA.

Dalarnas hemslöjdsförbunds styrelse:

Mandattid t.o.m årsmötet 2020 X

Mandattid t.o.m årsmötet 2021 XX

Ordinarie ledamöter:

- XX Björn Grünewald, ordförande, Säter
- X Per Erik Kaj, vice ordförande, Grangärde
- XX Kristina Kvarnbäck, Leksand
- XX Anna Hagland, Falun
- XX Pernilla Wåhlin Norén, Borlänge
- X Karin Gustafsson, Dala-Floda
- X Staffan Nilsson, Falun

Suppleanter:

- X Carola Vintéus, Stora Skedvi
- XX Märta Kallur, Rättvik

Utsedd av Landstinget Dalarna

Anneli Qvicker, Älvdalen
Ingrid Lindahl, Borlänge (suppleant)

Utsedd av länsstyrelsen Dalarna

Jakob Ebner, Falun

Revisorer:

- X Berit Skogs
- X Inga Gruvris

Revisorssuppleanter:

- X Ann-Christine Vestlund
- X Carina Johansson

Valberedning:

- X Kristina Karlsson, Mora (Sammankallande)
- X Anders Stål, Falun
- X Gunilla Tegen, Siljansnäs

Ekonomihantering:

Bokföring och personaladministration har utförts av BrittMarie Romlin, ADM service.

Anställd personal 2019:

Fredrik Eriksson (FE), 100%
Kattis Karlsson Nordqvist (KKN) 100%
Ville Tolfesbo, lokalvård 1 tillfälle/vecka.

BARN OCH UNGA

Barn och Unga

Barn och unga utgör en prioriterad målgrupp. Att låta barn och unga ta del av slöjdens alla uttryck och möjligheter ser vi som en viktig uppgift. Att se slöjden som ett hållbart alternativ, ett sätt att skapa fritt och lustfyllt eller att stärka självförtroenden genom att kunna göra saker själv är delar av detta. För att samordna och informera ingår vi även i samverkansrådet för barn och unga. Samverkansrådet består av deltagare från Regionens kulturinstitutioner och konsulenter.

SlöjdLab

SlöjdLab är ett projekt som ägs av Sätergläntan och drivs med projektmedel från Allmänna Arvsfonden, där ambitionen är att nyanlända ungdomar och ungdomar med olika etnisk bakgrund ska mötas genom slöjden, hitta nya nätverk och skapa social gemenskap. SlöjdLab vänder sig till unga med socioekonomiskt olika bakgrunder från fyra olika bostadsområden i Borlänge.

Under året har vi haft två slöjdhandledarutbildningar för slöjdledarna på SlöjdLab, som även de har olika etnisk bakgrund. Slöjdledarna träffar i sin tur barn och unga i åldrarna 10-16 år. Slöjdhandledarutbildningarna har varit om vardera 10 kurstillfällen på 3 timmar och har innefattat såväl praktisk slöjdkunskap som teoretisk undervisning om hållbarhet, genus, mångkultur/tvärkultur, pedagogiskt upplägg, lagar och regler mm. Tillsammans med SlöjdLab har vi även gästspelat på Fryshuset i Borlänge vid två tillfällen under våren.

Finnbackalägret

I juni var det åter dags för Slöjd i Skogen i Finnbacka, Rättvik. Slöjd i Skogen är ett tredagars läger för barn i åldrarna 7-14 år. Där får barnen prova på att smida, tova, tälja, sy i skinn mm. På lägret medverkar ett tiotal ledare.

Hennamålning med Slöjd Lab på Fryshuset

Handledarutbildningen för SlöjdLab

Ethno

Sista helgen i juni var det slöjddag för deltagarna på Ethnolägret i Rättvik, Ethno är ett folkmusikläger för ungdomar från hela världen i åldrarna 16 – 25 år. Vi höll då parallellt 4 olika workshops i olika slöjdtekniker. Med fyra olika handledare.

Skapande skola

Under året har vi förmedlat slöjdare och material till Skapande skola aktiviteter samt själva varit ansvariga för skapande skola, tema Nobel/återbruksmedaljer, för åk 9 i Hedemora.

Kulturutbudsdagen

Under kulturutbudsdagen i Falun i oktober presenterade vi "Slöjd Håller" en minitställning om slöjden som ett hållbart alternativ. På temat Slöjd Håller hade vi även en workshop med återbrukstema. (läs mer under De Globala målen)

Bilder uppifrån och ner: Workshop i att göra en oro av återbrukat papper, på kulturutbudsdagen. Återbruksslöjd i plåt från Nobeltemat. Del av minitställningen "Slöjd Håller"

INKLUDERANDE KULTUR OCH FOLKBILDNING

SlöjdLab

Under året har vi varit ansvariga för två slöjdhandledarutbildningar för handledarna som jobbar med SlöjdLab. SlöjdLab finns i fyra olika områden i Borlänge. Ett av de primära syftena med slöjdlab är integrering. De handledare vi har träffat kommer även de från flera olika kulturer/länder. Vi har jobbat med praktisk slöjd men även med teori kring hållbarhet, genus, pedagogik mm (se kapitel om barn och unga)

”Kråkfötter, gladränder och kråksparkar”

I våras arrangerade vi en inspirationsdag om vävning i lokaler på Fornby fhs, Föreläsare var Monica Hallén och temat var trasmattor. Dagen bar namnet ”Kråkfötter, gladränder och kråksparkar” samtliga namn på tekniker förekommande inom trasmattvävning. Deltagare på kursen var medlemmar från olika vävstugor samt enskilda vävare från hela Dalarna. Monika Hallén är både väverska, författare och lärare och har givit ut en mängd böcker om trasmattor. Inspirationsdagen gav tips och råd om färg och form samt historik kring trasmattor och återbruk.

Vi arbetar kontinuerligt med:

TÄLJAKADEMI DALARNA Vi administrerar en plattform för nätverket som i första hand bygger på att information sprids via facebook.

SMIDESNÄTVERK en intern kontaktlista har upprättats över smeder i Dalarnas- Uppsala- och Gävleborgs län. **VÄVSTUGOR** Hemsidan vävstugor.se som underhålls av textilkonsulenterna i landet. Kontakt med Dalarnas vävstugor via mailkonversation, där delas information om öppet hus och utställningar samt besök och inspirationsdagar.

DRÄKTRÅD tillsammans med Hembygdskonsumenten träffar vi årligen Södra Dalarnas dräktråd för information och insamling samt delning av materialfrågor.

Samverkan CTh:s fabriksmuseum

för att möjliggöra slöjdaktiviteter för allmänheten i Borlänge med omnejd har vi under året provat att verka i lokalerna på CTh:s hattmuseum i Borlänge. Under Borlänge centrumdaggar medverkade vi med en broderiworkshop, där vi inspirerades från gamla kjolsäckar. Med start i oktober arrangerade vi i samverkan med Studieförbundet Vuxenskolan en kurs om fyra tillfällen att sy och mönsterprova folkliga tröjor ”trior” där vi utgått från mönsterserien ”åklä och tria” som togs fram av Dalarnas Hemslöjdsförbund i slutet av 1990-talet.

Slöjdhäng på Kulturhuset tio14

I samverkan med Studieförbundet Vuxenskolan startade vi under hösten ”Slöjdhäng på Kulturhuset tio14” i Falun. Varannan onsdag kväll mellan 18-21 erbjöds kurser med olika inriktningar. Det blev 5 tillfällen med teman som återbrukad plåt, pappersslöjd, slipa verktyg, lappa och laga samt julstuga. Julstugan lockade en stor publik med vuxna och barn. Under julstugan samverkade vi även med Falu Hemslöjdsförening, och höll parallellt nio olika workshops. Syftet har bl.a varit att få besökare och deltagare till Kulturhuset där nya slöjdloualer tagits fram för Kulturskolan.

Täljakademi Dalarna

I september arrangerades en resa för Täljakademi Dalarna. Resan gick till det nya länsmuseumet i Sörmland, där man träffade Täljakademi Sörmland och slöjdade tillsammans samt gick en guddad tur i museets samlingar.

Täljfest

6-8 augusti hölls Täljfest för tredje gången, denna gång fanns Dalarnas Hemslöjdsförbund med som en tydlig medarrangör. Nytt för denna gång var även att Studieförbundet Vuxenskolan också ingick som en arrangörspart. Årets upplaga var innehållsmässigt ganska lik föregående upplagor när det gäller kursupplägg, dock fanns en del nya namn med på lärarlistan varav några som aldrig tidigare undervisat i Sverige. Lärare från Sverige, Danmark, Holland, England, Frankrike och USA fanns med. Denna bredd av instruktörer gav en bra blandning på utbudet och en väldigt intressant inblick hur trätäljningen ser ut på olika platser i världen. Ambitionen var också att ha en blandning av åldrar och kön representerade vilket lyckades väl, dock saknades representation utanför Europa och USA vilket tidigare funnits. Att intresset för täljning ökat avspeglades på anmälningarna och eventet var fullbokat redan i början på sommaren. Drygt 160 deltagare deltog under hela helgen.

Till årets upplaga hade större fokus lagts på att öka den sociala aspekten på hela träffen. Att se till att det finns luft i schemat så att deltagarna kunde interagera med varandra är viktigt. Även boendefrågan hade utvecklats med fullbokning på alla tillgängliga rum men även med möjlighet att bo i egen husbil/tält vilket möjliggjorde för deltagare att hålla kostnaderna nere för deltagandet. Konsulenterna fokuserade mycket på den sociala biten, tillsammans med Täljogram arrangerades diverse kvällsaktiviteter, med social täljning, täljning av kubbspel och pingisracket samt inte minst möjlighet till förtäring och samling kring eldar för kokkaffe, kolbullar och korvgrillning vilket adderade en ny dimension på träffen.

Under lördagen fanns det möjlighet för spontanbesök, där man kunde hoppa in på vissa föreläsningar, titta på den marknad som fanns med verktyg och täljda saker. Projektet SlöjdLab höll även i en barnverkstad där man kom med deltagare från Borlänge med buss samt att andra barn fick möjlighet att delta vilket många gjorde och aktiviteten var fullbelagd under hela dagen.

Responsen och feedbacken från lärare och deltagare var väldigt god. Att kunna erbjuda den miljö och infrastruktur som finns på Sätergläntan finns inte på så många andra ställen i världen. Att kunna serva ungefär 200 personer med lokaler, verktyg och material och mat ger verkligen möjligheten att arrangera denna typen av träffar och sätter verkligen Sätergläntan och Dalarna på den internationella slöjdkartan.

Bilder från vänster till höger uppifrån och ner: Träskor Gerald Getkate, Jögge Sundqvist, "Tälj, ditt rockhuvud!", Anja Sunbergs fågelskålar från kursen "Fågelskålar, eller ankor." David Fisher instruerar i "Make a small bowl.", Jane Mickelborough's skedar i kursen "To make an one piece breton style spoon, Niklas Karlsson med kursen "Tälj tunt för köket!", pågående arbete på Anna Casserleys kurs "How to use an axe.", Helena Åberg granskar klyven plankor i kursen "Klyva, skava, svepa." Clara Dackenberg's träfigurer på kursen "Figurtäljning."

TUNATAPETEN

Tunatapeten har varit ett sätt att jobba med social sammanhållning och delaktighet. **Från Region Dalarna fick vi HT 2017 ett mikrostöd från "Vägen in" som ombesörjde materialtillgången.** Under 2018 möttes kvinnor från olika länder med olika bakgrund och språk för att jobba tillsammans med Tunatapeten.

Under hösten 2018 och januari 2019 monterades Tunatapeten av en grupp kvinnor som träffades i Romme. Vi hade då fått in broderier från 73 kvinnor, som monterad blev 35 meter lång. 2019 har vi sedan ägnat åt att visa upp tapeten med tillhörande häfte där kvinnorna har berättat om sitt broderi.

6 - 10 februari premiärvisades Tunatapeten på Folk och Kultur i Eskilstuna, där den inramade stora scenen där bland annat kulturministern Amanda Lind talade. Under sommaren 13 juni - 2 september visades Tunatapeten på Borlänge bibliotek. På vernissagen invigningstalade Malin Lagergren, förvaltningschef för Kultur och Bildning på Region Dalarna. Under sommaren kunde man på biblioteket köpa ett startkit med tyg och beskrivning, vi sålde ca 60 delar som förhoppningsvis kommer att lämnas in under våren 2020. 16 november visades stora delar av Tunatapeten upp på Handmade issues i Stockholm. Tunatapeten filmades och Edith Backlund från SHR läste in texterna från boken. Finns att se och höra på Hemslöjdens Youtube kanal under rubriken: Handmade Issues 2019. Del 5: Pausmingel. <https://www.youtube.com/watch?v=CzHm-KnxUS8&t=583s>

KREATIVA OCH KULTURELLA NÄRINGAR

"I Dalarna är hemslöjd som näringsgren betydligt mer än själva slöjdprodukten.

Här finns bland annat sju hemslöjdsbutiker och länets slöjd och slöjdare bidrar rikligt med event och symboliskt innehåll till Dalarnas starka varumärke inom kulturturism."

BUTIKER - I Dalarna har vi 7 butiker. Under året har vi haft fyra chefsträffar med dessa för att diskutera gemensamma frågor kring bl.a material och utställningar. Vi har under året även haft en grupp som träffats för att diskutera produktutveckling. I samverkan med CTh Ericsson har vi också påbörjat framtagning av lokalproducerade dräkthattar.

Bild: Pär Erik Kihl Hattmakare

DALA BOKSLÄPP – I höstas släppte Hemslöjdens förlag teknikhäftena Tvåändsstickning och Påsöm, båda författade av dalabördiga slöjdare, Karin Kahnlund med häftet Tvåändsstickning och Anna-Karin Jobs Arnberg med Påsöm. Med anledning av det skapade vi ett Dalaboksläpp efter det första officiella boksläppet i Stockholm en dryg vecka innan. Till boksläppet gjordes också en liten utställning, med exempel från böckerna samt slöjdarnas egna produkter, där även en del var till salu. Dalaboksläppet var i Hemslöjdsbutiken i Falun, Dalarnas Hemslöjd, och följdes sedan av en turné till Hemslöjdsbutiken i Mora och Leksand. Däremellan hade man författarmöte i DalaFloda samt under utställningsperioden ett författarmöte i Leksand.

Bild: Karin Kahnlund och Ann-Karin Jobs Arnberg med sina teknikhäften

FORMVECKAN DALARNA – 4-13 oktober. I samverkan med Svensk Form Dalarna medverkade DHF under formveckan med att i broschyren lyfta butikerna under rubriken HEMSLÖJD - lokalproducerad Form. På Sätergläntan arrangerade vi även en föreläsning och **workshop på temat formgivning "Konsten att hitta på - en designprocess för slöjd"** med AnneLie Karlsson. In för formveckan tipsar vi även våra slöjdare att medverka och där också ett flertal medverkar. Detta var det tredje året vi medverkade på formveckan.

Bild: Märta Kallur som deltog på workshopen.

ARKITEKTUR FORM DESIGN

Textilkonsulenterna har medverkat i Arkitektur – form – design projektet under ledning av Region Dalarna (före 2019 Landstinget Dalarna)

Projektet slutsummerades med seminariet ”Dalarna i fin form” med föredrag och panelsamtal där textilkonsulenterna deltog. Bild: Inbjudan från Region Dalarna till seminariet.

7 KG JÄRN

I slutet av året invigdes utställningen 7 kg järn på Falu Gruvas konsthall i samband med deras julmarknad. Utställningen producerades i det gemensamma projekt som drivits av konsulenterna i Uppsala, Gävleborg och Dalarnas län. Detta var andra anhalt för utställningen som hade urpremiär på Upplandsmuseet. De nio deltagande smederna hade alla fått i 1 dm² järn som de fritt fått bearbeta, allt för att visa på järnsmidets möjligheter. Dessutom dokumenterades processerna både i bild och med film. Att samarbeta med grannlänerna är alltid gynnsamt för att få ut mesta möjliga ur de resurser man har. Att samarbeta med Falu Gruva kring en utställning var en ny erfarenhet vilket fungerade väldigt bra. Gruvas konsthall är en lokal som passar väl för slöjduutställningar och på en plats som är bemannad och välkänd bland besökare i länet. Utställningen visades till den 26 januari 2020 för att därefter visas på Ljusdalsbygdens museum. Bild: Entrén till utställningen

DE GLOBALA MÅLEN OCH AGENDA 2030/hållbarhet

”Genom att upplysa om slöjdens kunskaper och naturliga material kan hemslöjdsförbundet bidra till att öka medvetenheten om en hållbar utveckling av samhället. Hållbarhet och mångfald ska genomsyra alla led inom hemslöjdens verksamhetsområden.”

SLÖJD HÅLLER

Slöjd Håller är namnet på en webbsida som hemslöjds-konsulenterna ansvarar för, under 2019 framtogs en ny manual för att arbeta med den grafiska profilen. Under 2019 har vi tillsammans med våra kollegor i tvärsgruppen (Gävleborg, Örebro, Västmanland, Uppsala och Värmlands län) planerat för en gemensam Slöjd Håller vecka där Tvärsgruppen är testgrupp för användandet av den grafiska manualen. Vi har även under året gemensamt fördjupat våra kunskaper om Agenda 2030 och de globala målen. Under våren hade vi planeringsmöte inför en kommande gemensam Slöjd Håller vecka under 2020. I oktober träffades vi i Göteborg då vi tillsammans med Helena Hansson från HDK dissekterade de globala målen och bestämde oss för att jobba vidare med mål 12 - om hållbar konsumtion och produktion. Till kulturutbudsdagen i oktober skapade vi här i Dalarna en liten miniutställning om slöjdens hållbara alternativ kopplat till att lappa och laga, använda naturmaterial och att göra om. Utställningen visades även på regionens personaldagar i Falun och kommer att utgöra grunden för fortsatt arbete med Slöjd Håller under 2020. Bild: Mål 12 Globala Målen

LAPPA OCH LAGA på Slöjdhänget på kulturhuset tio14. En av höstens slöjdhäng hade tema lappa och laga. Intresset var stort och det är märkbart att hållbarhet ligger i tiden. Flera deltagare kom med plagg som de ville lappa och laga. Bild: samling runt lappning och lagning på Kulturhuset tio14

ULL – ETT HÅLLBART MATERIAL

Året startade med en planeringsträff med Ullstyrkan i Borås. Ullstyrkan består av textilkonsulenter från hela landet. Utställningen *Ull för livet* som producerades hösten 2017 är fortfarande på turné runt om i landet. Under hösten deltog textilkonsulenterna på en Ull-branschträff arrangerad av Nämnden För Hemslöjdsfrågor i Uppsala. Branschträffen var mycket välbesökt och man vittnar om ett ökat intresse för den svenska ullen, kopplat till hållbarhet. Bild: div ullföremål från Ull-seminariet i Uppsala

IMMATERIELLT KULTURARV

”Dalarnas hemslöjdsförbund ska verka för bevarandet av slöjdens immateriella kulturarv genom att: bidra till en hög nivå på de slöjdutbildningar som finns i länet, arbeta med dokumentation och tillgängliggörande, bidra till regional samordning och nätverk för att tillse tillgången på material och utrustning samt möjliggöra fördjupning och forskning inom hantverk och slöjd.”

Under året har vi undersökt olika möjligheter att arbeta med det immateriella kulturarvet. I Sörmland deltog vi i mars på ett tvådagars seminarium ”Att synliggöra det osynliga”. Två medlemmar från våra lokala hemslöjdsföreningar som just nu arbetar aktivt med frågan var medbjudna. Seminariet gav intryck och idéer för fortsatt eget arbete med frågan.

Under hösten deltog vi även på ”Slöjdsamling” i Sörmland, en fortbildning för landets hemslöjds konsulenter där målet var att utveckla en metod om att tillsammans få nya insikter och kunskaper kring en slöjdteknik, i detta fall var temat korg. Bild: Bindning av en granrotskorg

I samverkan med CTh Ericson hattfabrik och hemslöjdsbutikerna har vi påbörjat ett arbete med att producera dräkthattar på CTh:s i Borlänge. Pär Erik Kihl som är hattmakare har provtillverkat ett par visningsexemplar. Under årets gjordes en inventering av de dräkthattar som används i området. Arbetet fortsätter under 2020.

Under årets skrevs ett avtal med Mockfjärds hembygdsförening om att överta produktionen gällande tryckning av ”Mockfjärds kattunet”. Under 2018 hade DHF ”räddat” trycket från en konkurs på Rydboholms tryckeri i Borås. Efter kontakt med Frösö handtryck beställdes nya ramar och provtryckning, dessa bekostade av DHF. Tillsammans med hembygds konsulenten besöktes Mockfjärds hembygdsgård för att undersöka och jämföra tygkvaliteten på provtryck och original. Nya provtryck har beställts. Kattunerna kommer framöver att säljas i Hemslöjdsbutikerna och på hembygdsgården i Mockfjärd.

Hårdslöjds konsulenten har under året stöttat Beth Moen i sitt forskningsarbete om laggkärlstillverkning. Beth har just nu ett uppdrag som gästhandverkare på Hantverkslaboratoriet i Mariestad. Tillsammans har de bl a besökt hembygdsgårdarna i Älvdalen och Sollerön samt museet i Venjan för att titta på verktyg och föremål.

Textilslöjds konsulenten har tillsammans med hembygds konsulenten haft dräktrådsrådsmöte för Södra Dalarnas dräktråd, där vi i år träffades på Tunabygdens Gammalgård i Borlänge. Medverkande på mötet är dräktråd från 20 socknar. I år presenterades arbetet med hattar på CTh:s, vi besökte dräktsamlingen samt diskuterade material och mönster.

Strax innan jul planerades i samverkan med Kulturhuset i Leksand ett uppstarts seminarium om det immateriella kulturarvet med namnet Bevara – Använda – Utveckla. Datum för seminariet sattes till den 18 januari 2020 på Kulturhuset i Leksand

ÖVRIG VERKSAMHET

Under året har konsulenterna deltagit på olika möten, föredrag, konferenser och workshops.

SHR = Sveriges Hemslöjdsföreningars riksförbund

NFH = Nämnden för hemslöjdsfrågor

NFH

- Årskonferens NFH, 9-11 april, Luleå och Jokkmokk.
- Kunskapsseminarium NFH, 20 nov, Per Erik Kaj och KKN

SHR

- årsstämma för SHR i Landskrona, 24 - 26 maj
- Föreningsdagar och Handmade issues, 15 - 16 nov Stockholm

REGION DALARNA

- Dialogdag 3 april Falun, 28 maj Borlänge, 22 nov St. Skedvi
- Frukostmöte/Chefsmöte 28 maj, 6 nov, 4 sept, 5 mars, 30 januari
- Planeringsgruppen för regional kulturdialog i Säter, 28 aug
- Sakkunnig för Region Dalarnas stipendium, 16 sept
- Personaldag 14 nov, Falu Gruva
- Planeringsmöte immateriellt kulturarv 12 dec
- Samverkansråd barn o unga, 7 maj, 3 juni
- Arkitektur-form-design – gruppen, 16 januari, 25 mars, Dalarna i fin form 14 maj

TVÄRSMÖTE

- 30 - 31 januari Uppsala, 15 - 16 maj Västerbergs fhsk, Gävle, 9 - 10 oktober HDK, Göteborg, 4 nov tel.möte

ULLSTYRKAN

- 11-13 januari, Borås Textilmuseum
- 27 aug telefonmöte
- 11 – 12 nov branschträff, Uppsala

SÄTERGLÄNTAN

- Kulturdialog, 26 februari
- Årsstämma och Vårutställning 17 maj
- Fortbildning i vävning KKN, 14 - 20 juni
- Referensgrupp för kortkursverksamheten, 3 sept, 8 oktober

SAMVERKAN MED HEMBYGDSKONSULENTEN

- Mockfjärds gammelgård med Erik Thorell 3 maj, Jobs handtryck 17 okt, Dräktråd i Borlänge 20 okt

TEXTILKONSULENTMÖTE

- 11 april i Luleå och 12 nov i Uppsala

SVENSK FORM DALARNA

- Telefonmöten 16 jan, 16 april, 14 aug, 17 sept, 24 okt och 29 nov. Möte på DHF 25 april, 21 maj med årsmöte, 10 dec. Möte Bild och Form konsulenten 29 maj. Möte Smedjebacken 26 juni, Möte Rättvik 22 aug. Möte Falun inför Formveckan 26 aug. Formslaget 6 Oktober. Formföreläsning 7 okt. Möte Ung Svensk Form på BoMo 5 nov.

KONSULENTFÖRENINGEN SVERIGES HEMSLÖJDSKONSULENTER

- Telefonmöten 18 jan, 15 feb, 11 sept, 17 okt, .
- Fysiskt möte 29 nov
- 1-3 oktober Slöjdsamling KORG med landets hemslöjdskonsulenter, Sörmlands museum

ÖVRIGT

- 13 - 14 mars Seminarium Sörmland, Att synliggöra det osynliga
- Motorsågsutbildning i september FE
- 21- 22 september Täljakademi Dalarna till Sörmland

Bilder: vänster sida uppfifrån: Samiskt halskläde från Åjtte vid NFH rikskonferens, Björn Grünwald vid föreningsstämman i Landskrona, Tvärmöte i Göteborg med Helena Hansson t.v samt kollegor och studenter på HDK. Höger sida: Från Sätergläntans elevutställning, Dräktrådmötet på Stora Tuna gammelgård, Fredrik berättar om korg på fortbildningen i Sörmland.

DIGITALA SATSNINGAR/ tillgänglighet

DIGITALT MUSEUM

Flera av våra föreningar medverkar till arbetet med Hemslojdens samlingar. Se mer på www.digitalmuseum.se/owners/S-HS

DIGITAL MARKNADSFÖRING

Fortsatt eget arbete med "Hemslojden i Dalarna" på Facebook och Instagram samt www.hemslojden.org där vi i huvudsak arbetar med kalendarier. Information om Dalarnas Hemslojdsförbund finns också på Region Dalarnas sida - www.regiondalarna.se/verksamhet/kultur-och-bildning/slojd/

INSTAGRAM

Efter tre år har vi 1513 följare (1113 följare 2018)

FACEBOOK

På vår Facebook sida delar vi egna och andra Hemslojdsrelaterade evenemang. I huvudsak aktiviteter i Dalarna och företrädesvis medlemsföreningarnas aktiviteter. Efter tre år har vi 779 följare (671 följare 2018)

HEMSLÖJDSKONSULENTERNAS EGNA SIDOR / WEBBPLATTFORM HEMSLÖJD

Föreningen Sveriges hemslojdskonsulenter sökte under våren utvecklingsbidrag för regional kulturverksamhet från Kulturrådet för att arbeta med en Webbplattform för Hemslojdskonsulenter. Ansökan beviljades och Kattis Karlsson Nordqvist tillsammans med Tobias Haavaas från Västra Götaland blev utsedda som projektledare. Under hösten har man skickat ut och samlat in frågeenkäter angående användning av de befintliga hemsidorna samt önskemål om utveckling, till kollegorna i landet samt till hemslojdsföreningar m.fl. Enkäterna har sammanställts för att utgöra grund för utvecklingsarbetet. Under hösten har ett flertal telefonmöten med styrgruppen för webbplattformen samt möte i Örebro mellan projektledarna ägt rum. Året avslutades med offertförfrågan till ett urval av webbyråer.

SLÖJD HÅLLER

Tillsammans med kollegorna i tvärsgruppen (Västmanland, Gävleborg, Örebro, Uppsala och Värmland) utgör vi en referensgrupp för arbetet med den grafiska profilen till Slöjd Håller.

AV SVERIGES HEMSLÖJDSKONSULENTER

KOMMUNERNA våra aktiviteter i ett urval

BORLÄNGE KOMMUN

- Utställning Tunatapeten
- Handledarutbildningar
- SlöjdLab
- Vävdag
- Slöjd på Fryshuset
- CTH-dagen workshop
- Broderikurs
- Butikschefsmöte
- Dräktråd
- **Kurs sömnad "Tria"**
- Ung svensk form föredrag

FALU KOMMUN

- Täljträff
- Besök Falu Hemslöjdsförening
- Studiebesök från Fornby folkhögskola och Sätergläntan.
- **"Dalarna i fin form" panelsamtal**
- Regional kulturutbudsdag
- Slöjdhäng på tio14
- Personaldag hållbarhetsutställning
- Kurs Luffarslöjd
- Utställning 7 kg järn
- Julstuga

GAGNEFS KOMMUN

- Besök hemslöjdsförening

HEDEMORA KOMMUN

- Skapande skola,
- Slöjddag på Hembygdsgården

LEKSANDS KOMMUN

- Täljträffar
- Butikschefsmöte
- Täljfest
- Möte med Nämnden för Hemslöjdsfrågor
- Formvecka workshop

MORA KOMMUN

- Produktråd
- Butikschefsmöte

RÄTTVIKS KOMMUN

- Föredrag Omvärldsspaning med slöjdögon
- Slöjdläger Finnbacka
- Butikschefsmöte
- Besök Rättviks hemslöjdsförening
- ETHNO-läger, workshop

SMEDJEBACKENS KOMMUN

- **Delaktiga i utställningen "För gatan" på MEKEN**

MEDLEMSFÖRENINGAR

MEDLEMMAR

Till förbundet är tjugo (20) lokala, ideella och ekonomiska hemslojdsföreningar samt butiker anslutna.

De lokala hemslojdsföreningarnas verksamhet är viktig för att Hemslojden ska nå ut över hela länet. Förbundet stöttar den verksamheten på olika sätt, samordning av bidrag genom Hemslojdens kurser, utlåning av redskap och marknadsföring.

- Falu Hemslojdsförening, Ideell förening, Falun
- Floda-Gagnef ideella hemslojdsförening, Dala-Floda
- Hantverkshuset Kråkan, ideell förening, Svärdsjö
- Idre Hemslojdsförening, ekonomisk förening, Idre
- Leksands Hemslojdsvänner, ideell förening, Leksand
- Leksands Hemslojd, ekonomisk förening, Leksand
- Mora Hemslojdens Vänner, ideell förening, Mora
- Mora Hemslojdsförening, ekonomisk förening, Mora
- Orsa Lin och Ull, ideell förening, Orsa
- Orsa Slöjdlag, ideell förening, Orsa
- Rättviks Hemslojdsförening, ideell förening, Rättvik
- Södra Dalarnas Hemslojdsförening, ideell förening, Hedemora
- Äppelbo Lamm, ideell förening, Äppelbo
- Sätergläntan Hemslojdens Gård, ekonomisk förening, In-sjön

BUTIKER

- Dalarnas Hemslojd i Falun AB, Falun
- Floda hemslojdsförening, ekonomisk förening, Dala-Floda
- Leksands Hemslojd /Crafted by hand Sweden AB, Leksand
- Mora Hemslojdsbutik AB, Mora
- Nås Hemslojdsförening, ekonomisk förening, Nås
- Rättviks Slöjd AB, Rättvik
- Sätergläntans butik/ Crafted by Hand Sweden AB

MEDLEMSAVGIFT

för 2019 till Dalarnas Hemslojdsförbund har varit 300 kronor per förening, varav 100 kr går till Hemslojdsföreningarnas slöjdarstipendium. Som länsorganisation är Dalarnas Hemslojdsförbund medlem i Svenska Hemslojdsföreningarnas riksförbund

BESÖK HOS MEDLEMSFÖRENING

För att träffa flera ur styrelserna men även informera om vår verksamhet besökte vi under hösten flera av medlemsföreningarnas styrelsemöten. Den 26 augusti besökte vi Floda-Gagnef ideella hemslojdsförening,

12 september - Rättviks Hemslojdsförening,
23 sept - Falu hemslojdsförening

I övrigt var FE årsmötesordförande på Falu Hemslojdsförenings årsmöte 18 mars.

Den 24 mars höll KKN föredrag om

”omvärldsspaning med slöjdögon” på Rättviks Hemslojdsförenings, årsmöte.

CHEFSMÖTEN – BUTIKER

På inbjudan av förbundet har länets hemslojdschefer och konsulenter haft möten 12 feb i Mora. 7 maj i Leksand, 5 sept i Dala-Floda och den 6 nov i Rättvik .

PRODUKTRÅD

Konsulenterna ingår i det produktråd för Mora Hemslojd som träffats i Mora 14 feb, 17 april, 11 sept samt 13 nov. Med uppdrag från DHUS (Dalarnas Hemslojdsföreningars Utställnings- och stödförening, ideell förening) ordnades även ett produktutvecklingsmöte i Falun, den 29 oktober. i Dalarnas Hemslojds butik.

VERKSAMHET I FÖRENINGARNA

Falu Hemslöjdsförening, 204 medlemmar

Falu hemslöjdsförening finns på facebook och instagram. Under året har ett samarbete med kommunens kulturhus, tio14 inletts. Flera av medlemmarna har utbildats för att kunna boka slöjdsalen som finns där. På kulturhuset arrangerades en kurs i påsöm och man var även med och ordnade julstuga tillsammans med hemslöjdkonsulenterna. Denna aktivitet har funnits under ett flertal år men nu testades för första gången att vara på kulturhuset. Man har även haft en kurs i grön slöjd, något som blivit en vårtradition. I föreningens regi finns också en brodericirkel som träffats varannan vecka.

Floda/Gagnef Ideella Hemslöjdsförening, 107 medlemmar

Floda/Gagnef Ideella Hemslöjdsförening finns på facebook. Föreningen har arrangerat stickcaféer och en kurs i ullspinning. Man har även haft julpyssel. Under sommaren arrangerades en utställning med dräkt.

Floda hemslöjdsförening, ekonomisk förening

Floda Hemslöjd har en hemsida - www.flodahemslojd.se
Under sommaren var dräktboden öppen med försäljning av begagnade dräktdelar, en dag i maj arrangerades en dräktmarknad. Under Flovicku hölls prova-på kurser i påsöm med väldigt många besökare. Även julmarknaden på första advent var välbesökt. Det bjöds på glögg och ett julklappslosteri som lockar många och butiken blir alltid en mötesplats den dagen.

Föreningen Hantverkshuset Kråkan Svärdsjö, 29 medlemmar

Hantverkshuset Kråkan har en butik med slöjdprodukter från sina medlemmar. Hantverkshuset Kråkan har en Facebooksida.

Leksand Hemslöjdens vänner, 129 medlemmar

I Leksand arbetar man med Digitalt museum/hemslöjdens samlingar. Projektet med inventering av tupphalskläden har fortsatt. Totalt har 493 halskläden dokumenterats. Samtliga halskläden är publicerade på Digitalt Museum. Även övriga textila föremål, 1391 st, som finns i Leksands Hemslöjdsvänners samlingar är publicerade i Digitalt Museum. Leksands Hemslöjdsvännen sköter all uthyrning av dräkten, även till konfirmander. Vid Dräktbytar-dag fanns man på plats för samtal och rådgivning i dräktfrågor. Program har hållit på övervakningen i Leksands Hemslöjd med dalknyppling, svartstick och flera av hantverken i dräkten. Tillsammans med Leksands församling ordnades ett program om Kyrkoårets textilier och leksandsdräktens varianter året runt. Man har besökt skolan och årskurs 9 två gånger, med stöd av bildspel och olika dräktdelar har de samtalat om dräkten och dräktbruket. Under 2019 genomfördes 36 olika kurser och andra aktiviteter med 2 400 deltagare. Följande kurser har genomförts: Fritt broderi på ylle, Dalknyppling, Skinnsömnad, Tupphalsklädet – en viktig del av leksandsdräkten, Slöjdstuga, Träffar med knyppling och tvåändsstickning, Täljstuga, Brodera i Anna Hådells anda. Under våren bildade man en marknadsföringsgrupp för att bättre och enklare ska nå ut med verksamheten. Föreningen deltog i Kulturkalaset med demonstration av sex olika hantverk, brödbak och lottförsäljning, Man har även deltagit i Sy och hantverksmessa i Tällberg. Flera utflykter och medlemmöten har under året arrangerats för medlemmarna.

Idre hemslöjdsförening , 20 medlemmar

Hos Idre hemslöjdsförening kan man köpa mönster och tyger till Idre-Särna dräkten. Idre Hemslöjdsförening har egen hemsida - www.idrehemslojd.se

Mora Hemslöjdens vänner, 242 medlemmar

Mora Hemslöjdens vänner finns på facebook.

Man har arrangerat nybörjarkurs i tvåändstickning samt kurs i Påsöm. Dräktjuntan har träffats på för att ha sömnadskurs i Moradräkten. Med önskan om att utforska och lära mera har det arrangerats offentliga föredrag om barnkoltar och lokalt särpräglad dräktskick samt arbetats med en dokumentation av stickade kullkjolar. Man fortsätter att gå igenom samlingarna för publicering på Digitalt museum. Valda delar av samlingen visades på ett möte på Kaplagården. På torsdagar erbjöds slöjdcaféer med fyrflätning, flerfärgsvirkning, borobroderi, spetsstickning, tälja skedar, att spinna på slända och spinnrock, näverslöjd, fritt broderi, vårda din dräkt, rotslöjd, virka julgran, sy kassar av jeans, decoupage, vävstickning, väva band på bandgrind och UFO. Tisdagskvällar är det stickcafé. Vävstugan har varit bemannad på torsdagskvällarna. Under året har vävts yllesjalar, glesripsmattor, trasmattor, rosengång, våffelväv och kuddvar. Hemslöjdens dag firades med aktiviteter på Kaplagården och i centrum. Tillsammans pyntar man kring Kaplagården. Inte minst till jul med den virkade julgranen bestående av 300 mormorsrutor. Under året har flera utflykter runt om i Dalarna ordnats.

Mora Hemslöjd (butik)

Under året har Mora Hemslöjd arrangerat ett antal kurser i butiken. I fönstret har man haft ett antal fönsterutställningar, 4–5 per/termin. bla Tor Cederman, se bild. Tor har även haft en helgkurs i Mora Hemslöjds regi. Under Vasaloppsveckan har man dagligen slöjdare i butiken, Som en årligt återkommande helgkurs har man även haft en Yllebroderikurs med Anna Wengdin. På Mora köpstads dagar har man även haft klädvisningar på gågatan utanför.

Nås hemslöjdsförening , 66 medlemmar

Nås hemslöjdsförening har butiken ”Nickusboden”, som har öppet torsdagar och lördagar. Här arbetar Nås hemslöjdsförening med gamla tekniker som hör till det textila arvet i Nås: flätning, tvåändsstickning, flerfärgsvirkning mm men också med förnyelse. I Nickusboden har man haft veckoträffar. Nås medverkar till Hemslöjdens samlingar på Digitalt museum.

Sätergläntan Institutet för slöjd och hantverk

Under året studerande 58 elever på läsårsutbildningarna och över 500 som gick sommar och distanskurser. I Borlänge har man arbetat vidare med Projektet SlöjdLab, ett Allmänna Arvsfonden projekt med inriktning slöjd integration. Barn från olika delar av staden kan delta i olika Slöjd Lab men också få möjlighet att göra olika utflykter som till Sätergläntan eller Stockholm och besök på museer. För tredje gången arrangerades Täljfest som besöktes av över 160 personer vilket var rekord. Evenemanget arrangerades tillsammans med Dalarnas Hemslöjdsförbund och Studieförbundet Vuxenskolan.

Nytt för året var den Hantverksfilmsfestival som i samarbete med Leksands folkhögskola arrangerades på Bio Visir i Leksand. Sätergläntan syntes också i tv då SVT:s program ”Mästerskaparna” spelade in ett avsnitt på skolan.

Orsa slöjdlag, 86 medlemmar

Orsa slöjdlag har en facebookside.

Slöjdlagets kursverksamhet är basen där man erbjuds möjligheter att hålla liv i och utveckla kunskaperna i de olika hantverken. Medlemmarna är ofta kursledare och har ett stort intresse av att sprida kunskaperna vidare. Vävning, dräktsömnad, träslöjd och knyppling är kurser som återkommer och går veckovis över terminerna. Kursdeltagarna kommer och går men det finns också en trofast kärna av deltagare. Kortare kurser var smide, växtfärgning, tunnbrödsbakning. För att nå ungdomar och få dem intresserade av hantverk erbjöds samtliga elever i Åk 5 i Orsaskolorna att prova på olika hantverk under 2 dagar på Orsa hembygdsgård. De fick prova på olika aktiviteter som tunnbrödsbakning, linberedning, smide, tälja samt slipstenshuggning. Detta arrangemang har genomförts med skolorna under 19 år. Medlemmar av Slöjdlagets smidesgrupp deltog i Hemslöjdens dag med att tillverka en kolmila. De tog hand om kolmilan under en dryg veckas tid. Slöjdlaget har deltagit i ett flertal arrangemang på Hembygdsgården, Prova-på dagar, Öppet hus samt julmarknad. Dessutom har Slöjdlaget deltagit i lokala evenemang, möten och studieresor.

Orsa Lin och UII, 24 medlemmar, har arrangerat lindagar kring odling, beredning och spånad.

Rättvik Hemslöjdsförening, 224 medlemmar

Rättviks Hemslöjdsförening jobbar även med Hemslöjdens samlingar/Digitalt museum.

Rättviks Hemslöjdsförening äger Rättviks Slöjd som driver butiken. Bemanningen sker av fristående entreprenörer i nära samarbete med hantverkskooperativet Handslaget. Verksamheten innefattar bl a försäljning av begagnade dräktdelar och uthyrning av dräktdelar samt dräktrådgivning. Man har ordnat ett antal föredrag under året med olika teman; "Omvärldsanalys med hemslöjdsögon", "Återbruk av kläder", "Rättviksdräkten i fyra varianter" "Från Knäpphärvel till Knäppgök", "Trasmattor – en värld full av inspirationer och kunskaper" Föreningen arrangerade ett Afternoon Tea på Hotell Lerdalshöjden med Täpp Lars som föredragshållare. Föreningen har ett mycket gott och givande samarbete med Vävstugan Emvivi i Vikarbyn som sätter även upp vävar för dräktmaterial. Föreningen har även ett samarbete med Boda vävstuga. Under sommaren, deltog ca 30 barn i en kurs kallad Slöjd och Skapande i samarrangemang med Vuxenskolan. På Café Nyfiket på Rättviks Gammalgård fick barn prova och fotograferas i barnkläder/koltar från Mora, Orsa, Rättvik och Leksand. Hemslöjdens Dag firades och förening firade samtidigt sitt 110-årsjubileum i samarbete med Boda Vävstuga. Hantverkare fanns på gården/huset under dagen. I Församlingshemmet hölls ett föredrag om "hur det började".

Södra Dalarna, 108 medlemmar

Föreningen har en vävstuga. Jobbar även med Hemslöjdens samlingar/Digitalt museum. Under året har man haft flera arbetsgrupper igång, Dräkterna, Hemslöjdens samlingar och med Vävstugan. Man deltog på dräktmöte på Borlänge gammalgård. Under året har föreningen avslutat jobbet med att lägga in föremål från samlingarna på Digitalt museum och projektet är redovisat till Region Dalarna. Vävstugan Sarven har varit bemannad på måndagskvällar. Man har startat en Fb-sida för vävstugan. Under våren och hösten genomfördes kurs i Fritt broderi. En kurs i pälsömnad och dräktsömnad har genomförts. Mellandagsslöjd hölls i Sarvens klubblokal. Under Hedemora Kulturnatt fanns Södra Dalarnas hemslöjdsförening på plats i Vasaskolans slöjdsal dit allmänheten fick komma och prova på slöjd i olika former. Föreningen anordnade en studieresa till Stockholm och såg utställningen om systrarna Jobs på Thielska Galleriet.

Äppelbo lamm, 17 medlemmar

En "hantverkshelg" ordnades då medlemmar träffades och slöjdade tillsammans, bytte erfarenheter, tips och idéer och hjälpte varandra med ull och skinn.

En kurs i påsöm har arrangerats. I aktiviteterna har både vuxna och barn deltagit.

Dalarnas Hemslöjdsförbund
Besöksadress: Magasinsgatan 7A, FALUN
Postadress: Box 292, 791 27 FALUN
tel. 023-26485/023-26486

Dalarnas Hemslöjdsförbund stöds av Region Dalarna